

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM

NGÔ THỊ BÍCH LIÊN

**QUẢN LÝ GIÁO DỤC GIÁ TRỊ DI SẢN VĂN HÓA
THÔNG QUA DẠY HỌC CÁC MÔN KHOA HỌC XÃ HỘI
Ở CÁC TRƯỜNG TRUNG HỌC CƠ SỞ THÀNH PHỐ
VIỆT TRÌ - TỈNH PHÚ THỌ**

LUẬN VĂN THẠC SĨ KHOA HỌC GIÁO DỤC

THÁI NGUYÊN - 2018

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM

NGÔ THỊ BÍCH LIÊN

**QUẢN LÝ GIÁO DỤC GIÁ TRỊ DI SẢN VĂN HÓA
THÔNG QUA DẠY HỌC CÁC MÔN KHOA HỌC XÃ HỘI
Ở CÁC TRƯỜNG TRUNG HỌC CƠ SỞ THÀNH PHỐ
VIỆT TRÌ - TỈNH PHÚ THỌ**

Ngành: Quản lý giáo dục

Mã ngành: 8.14.01.14

LUẬN VĂN THẠC SĨ KHOA HỌC GIÁO DỤC

Người hướng dẫn khoa học: PGS. TS. NGUYỄN VŨ BÍCH HIỀN

THÁI NGUYÊN - 2018

LỜI CAM ĐOAN

Luận văn “*Quản lý giáo dục giá trị DSVH thông qua dạy học các môn khoa học xã hội ở các trường THCS thành phố Việt Trì - Tỉnh Phú Thọ*” được thực hiện từ tháng 5 năm 2017 đến tháng năm 2018.

Tôi xin cam đoan:

Luận văn sử dụng những thông tin từ nhiều nguồn khác nhau, các thông tin đã được chọn lọc, phân tích, tổng hợp, xử lý và đưa vào luận văn đúng quy định.

Đây là công trình nghiên cứu của riêng tôi. Các số liệu trong luận văn là trung thực. Những kết luận khoa học của luận văn chưa từng được công bố trong bất cứ công trình nào.

Thái Nguyên, ngày tháng năm 2018

Tác giả

Ngô Thị Bích Liên

LỜI CẢM ƠN

Trong quá trình học tập, nghiên cứu và hoàn thiện luận văn, tác giả đã nhận được sự động viên, khuyến khích và tạo điều kiện giúp đỡ nhiệt tình của các cấp lãnh đạo, của các thầy giáo, cô giáo, anh chị em, bạn bè đồng nghiệp và gia đình. Tác giả bày tỏ lòng biết ơn sâu sắc tới các giảng viên Đại học Sư phạm Thái Nguyên đã giúp tác giả trong quá trình học tập và nghiên cứu.

Đặc biệt, tác giả xin bày tỏ lòng biết ơn sâu sắc tới **PGS.TS. Nguyễn Vũ Bích Hiền** đã trực tiếp hướng dẫn, tận tình chỉ bảo, giúp đỡ tác giả tiến hành các hoạt động nghiên cứu khoa học để hoàn thành luận văn này.

Tác giả xin chân thành cảm ơn trường THCS Thanh Đình, các cán bộ quản lý, GV và đồng nghiệp đã cung cấp tài liệu, số liệu, tham gia đóng góp nhiều ý kiến, tạo điều kiện thuận lợi cho tác giả trong quá trình học tập, nghiên cứu và hoàn thành bản luận văn.

Với thời gian nghiên cứu còn hạn chế, thực tiễn công tác lại vô cùng sinh động, luận văn không tránh khỏi những thiếu sót, tác giả rất mong nhận được các ý kiến đóng góp chân thành từ các thầy giáo, cô giáo, bạn bè, đồng nghiệp.

Xin trân trọng cảm ơn !

Thái Nguyên, ngày 10 tháng 4 năm 2018

Tác giả

Ngô Thị Bích Liên

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN	ii
MỤC LỤC	iii
DANH MỤC CÁC CHỮ VIẾT TẮT	iv
DANH MỤC CÁC BẢNG	v
DANH MỤC CÁC HÌNH.....	vii
MỞ ĐẦU	1
1. Lí do chọn đề tài	1
2. Mục đích nghiên cứu	3
3. Nhiệm vụ nghiên cứu.....	3
4. Khách thể và đối tượng nghiên cứu	4
5. Phạm vi nghiên cứu	4
6. Giả thuyết khoa học	4
7. Cơ sở phương pháp luận, phương pháp nghiên cứu	5
9. Kết cấu của luận văn	6
Chương 1: CƠ SỞ LÝ LUẬN VỀ QUẢN LÝ GIÁO DỤC GIÁ TRỊ DI SẢN VĂN HÓA THÔNG QUA DẠY HỌC CÁC MÔN KHOA HỌC XÃ HỘI Ở TRƯỜNG TRUNG HỌC CƠ SỞ.....	7
1.1. Tổng quan nghiên cứu vấn đề.....	7
1.1.1. Nghiên cứu về giáo dục giá trị đạo đức và di sản văn hoá cho HS phổ thông.....	7
1.1.2. Nghiên cứu về quản lý hoạt động giáo dục giá trị di sản văn hoá cho học sinh ở trường phổ thông.....	11
1.2. Giáo dục giá trị di sản văn hóa	12
1.2.1. Giá trị di sản văn hoá	12
1.2.2. Giáo dục giá trị di sản văn hoá cho học sinh phổ thông	13
1.2.3. Giáo dục giá trị di sản văn hóa cho HS thông qua con đường dạy học.....	16
1.3. Giáo dục giá trị di sản văn hóa thông qua dạy học các môn khoa học xã hội ở trường trung học cơ sở.....	17
1.3.1. Chương trình các môn khoa học xã hội.....	17
1.3.2. Tích hợp giáo dục giá trị di sản văn hóa cho học sinh trong chương trình các môn khoa học xã hội.....	19

1.3.3. Nguyên tắc tích hợp nội dung giáo dục giá trị di sản văn hóa vào chương trình các môn khoa học xã hội ở cấp trung học cơ sở	20
1.3.4. Quản lý giáo dục giá trị di sản văn hóa cho học sinh trường THCS thông qua quản lý phương pháp, hình thức tổ chức dạy học các môn khoa học xã hội	21
1.3.5. Quản lý đảm bảo yêu cầu dạy học nội dung giáo dục di sản văn hóa vào các môn khoa học xã hội ở các trường trung học cơ sở	23
1.4. Quản lý giáo dục giá trị di sản văn hoá thông qua dạy học các môn khoa học xã hội ở trường trung học cơ sở	25
1.4.1. Quản lý giáo dục, quản lý nhà trường	25
1.4.2. Quản lý dạy học và quản lý giáo dục giá trị di sản văn hóa thông qua dạy học trong nhà trường.....	26
1.4.3. Vai trò của Hiệu trưởng trường trung học cơ sở trong quản lý hoạt động dạy học, giáo dục của nhà trường	27
1.4.4. Nội dung quản lý của Hiệu trưởng	28
1.5. Các yếu tố ảnh hưởng đến quản lý giáo dục giá trị di sản văn hoá thông qua dạy học các môn khoa học xã hội ở trường trung học cơ sở	31
1.5.1. Các yếu tố bên trong	31
1.5.2. Các yếu tố bên ngoài.....	33
Kết luận chương 1	34
Chương 2: THỰC TRẠNG QUẢN LÝ GIÁO DỤC GIÁ TRỊ DI SẢN VĂN HÓA THÔNG QUA DẠY HỌC CÁC MÔN KHOA HỌC XÃ HỘI Ở CÁC TRƯỜNG THCS THÀNH PHỐ VIỆT TRÌ - TỈNH PHÚ THỌ.....	36
2.1. Vài nét về giáo dục thành phố Việt Trì.....	36
2.1.1. Tình hình kinh tế - xã hội của thành phố Việt Trì, tỉnh Phú Thọ	36
2.1.2. Khái quát về giáo dục đào tạo của thành phố Việt Trì tỉnh Phú Thọ	37
2.2. Giới thiệu cách thức khảo sát thực trạng	42
2.2.1. Mục đích khảo sát.....	42
2.2.2. Đối tượng khảo sát.....	42
2.2.3. Nội dung khảo sát	42
2.2.4. Phương pháp khảo sát.....	42
2.3. Thực trạng giáo dục giá trị di sản văn hoá thông qua dạy học các môn khoa học xã hội ở các trường trung học cơ sở thành phố Việt Trì	43

2.3.1. Thực trạng nhận thức của cán bộ quản lý, giáo viên về giá trị di sản văn hóa và các di sản văn hóa tiêu biểu của tỉnh Phú Thọ giáo dục giá trị di sản văn hóa cho học sinh	43
2.3.2. Thực trạng chương trình giáo dục di sản văn hoá trong các môn khoa học xã hội ở chương trình trung học cơ sở	48
2.4. Thực trạng quản lý giáo dục giá trị di sản văn hoá thông qua dạy học các môn khoa học xã hội ở các trường trung học cơ sở thành phố Việt Trì, tỉnh Phú Thọ	57
2.4.1. Thực trạng chỉ đạo tích hợp nội dung giáo dục giá trị di sản văn hóa vào chương trình dạy học các môn khoa học xã hội cho học sinh trường trung học cơ sở thành phố Việt Trì - Phú Thọ	57
2.4.2. Thực trạng tổ chức bồi dưỡng kiến thức về di sản văn hoá và nâng cao năng lực dạy học tích hợp cho giáo viên dạy các môn khoa học xã hội ở các trường trung học cơ sở trên địa bàn thành phố Việt Trì - tỉnh Phú Thọ	61
2.4.3. Thực trạng đảm bảo điều kiện tài chính, vật chất cho các hoạt động dạy học, giáo dục giá trị di sản văn hoá thực hiện trong và ngoài nhà trường trên địa bàn thành phố Việt Trì - tỉnh Phú Thọ	62
2.4.4. Thực trạng phối hợp các lực lượng giáo dục thực hiện chương trình dạy học các môn khoa học xã hội nhằm giáo dục giá trị di sản văn hóa cho học sinh	63
2.5. Đánh giá chung về thực trạng quản lý giáo dục giá trị di sản văn hóa thông qua dạy học các môn khoa học xã hội trong các trường trung học cơ sở Thành phố Việt Trì - tỉnh Phú Thọ	67
2.5.1. Đánh giá về nhận thức	67
2.5.2. Đánh giá về nội dung, thực trạng tổ chức giáo dục giá trị di sản văn hóa	67
2.5.3. Ưu, nhược điểm của công tác quản lý giáo dục giá trị di sản văn hóa thông qua dạy học các môn khoa học xã hội ở các trường trung học cơ sở trên địa bàn thành phố Việt Trì - tỉnh Phú Thọ	68
2.5.4. Nguyên nhân dẫn đến các thực trạng	69
Kết luận chương 2	70
Chương 3: CÁC BIỆN PHÁP QUẢN LÝ GIÁO DỤC GIÁ TRỊ DI SẢN VĂN HÓA THÔNG QUA DẠY HỌC CÁC MÔN KHOA HỌC XÃ HỘI Ở CÁC TRƯỜNG THCS Ở THÀNH PHỐ VIỆT TRÌ - TỈNH PHÚ THỌ	71

3.1. Định hướng giáo dục và nguyên tắc đề xuất biện pháp.....	71
3.1.1. Định hướng quản lý dạy học nội dung giáo dục giá trị di sản văn hóa vào chương trình giáo dục các môn khoa học xã hội ở trường trung học cơ sở.....	71
3.1.2. Các nguyên tắc đề xuất biện pháp quản lý	72
3.2. Các biện pháp quản lý giáo dục giá trị di sản văn hóa thông qua dạy học các môn khoa học xã hội ở các trường trung học cơ sở trên địa bàn thành phố Việt Trì - tỉnh Phú Thọ	73
3.2.1. Nâng cao vai trò nhận thức cho cán bộ quản lý và giáo viên về giáo dục giá trị di sản văn hóa trong nhà trường.....	73
3.2.3. Chỉ đạo và thực hiện xây dựng chương trình giáo dục giá trị di sản văn hóa theo hướng phát triển năng lực học sinh.	77
3.2.4. Chỉ đạo giáo viên đổi mới kiểm tra đánh giá kết quả giáo dục giá trị di sản văn hóa thông qua dạy học các môn khoa học xã hội theo hướng phát triển phẩm chất năng lực.	81
3.3. Mối quan hệ giữa các biện pháp quản lý dạy học giá trị di sản văn hóa vào dạy học thông qua môn khoa học xã hội tại trường trung học cơ sở.....	82
3.4. Khảo nghiệm nhận thức về tính khả thi và cần thiết của các biện pháp đề xuất	83
3.4.1. Mục đích khảo nghiệm	83
3.4.2. Nội dung khảo nghiệm.....	83
3.4.3. Đối tượng tiến hành khảo nghiệm	83
3.4.4. Phương pháp khảo nghiệm	83
3.4.5. Kết quả khảo nghiệm	83
Kết luận chương 3.....	87
KẾT LUẬN, KHUYẾN NGHỊ	88
1. Kết luận.....	88
2. Khuyến nghị.....	89
DANH MỤC TÀI LIỆU THAM KHẢO	91
PHỤ LỤC	

DANH MỤC CÁC CHỮ VIẾT TẮT

STT	Chữ viết tắt	Nội dung
1.	BGD & ĐT	Bộ giáo dục và đào tạo
2.	BVHTTDL	Bộ văn hóa thể thao du lịch
3.	CBQL	Cán bộ quản lý
4.	CNH - HĐH	Công nghiệp hóa - Hiện đại hóa
5.	CNTT	Công nghệ thông tin
6.	CSVC	Cơ sở vật chất
7.	DSVH	DSVH
8.	GDHN	Giáo dục hướng nghiệp
9.	GDNGLL	Giáo dục ngoài giờ lên lớp
10.	GDPT	Giáo dục phổ thông
11.	GDTX	Giáo dục thường xuyên
12.	GV	GV
13.	HĐGD	Hoạt động giáo dục
14.	HS	HS
15.	KHGD	Khoa học giáo dục
16.	KHKT	Khoa học kỹ thuật
17.	KHXH	Khoa học xã hội
18.	THCS	Trung học cơ sở
19.	XHCN	Xã hội chủ nghĩa

DANH MỤC CÁC BẢNG

Bảng 2.1: Nhận thức của cán bộ quản lý, giáo viên về khái niệm di sản văn hóa.....	44
Bảng 2.2. Nhận thức của cán bộ quản lý, giáo viên về phân loại di sản văn hóa.....	44
Bảng 2.3. Nhận thức của học sinh về phân loại di sản văn hóa vật thể và di sản văn hóa phi vật thể.....	45
Bảng 2.4: Nhận thức của cán bộ quản lý, giáo viên về giá trị di sản văn hóa Hát Xoan Phú Thọ	46
Bảng 2.5. Nội dung giáo dục giá trị di sản văn hóa hát Xoan và tín ngưỡng Hùng Vương cho học sinh	48
Bảng 2.6: Thực trạng mức độ sử dụng con đường giáo dục giá trị di sản văn hóa cho học sinh trung học cơ sở thành phố Việt Trì tỉnh Phú Thọ	51
Bảng 2.7: Thực trạng mức độ sử dụng con đường giáo dục giá trị di sản văn hóa cho học sinh trung học cơ sở thành phố Việt Trì tỉnh Phú Thọ	51
Bảng 2.8: Thực trạng mức độ sử dụng con đường giáo dục giá trị di sản văn hóa cho học sinh trung học cơ sở thành phố Việt Trì tỉnh Phú Thọ	52
Bảng 2.9. Phương pháp tổ chức giáo dục giá trị di sản văn hóa cho HS	54
Bảng 2.10. Đánh giá công tác xây dựng chương trình và tổ chức thực hiện kế hoạch giáo dục giá trị di sản văn hóa cho học sinh	59
Bảng 2.11. Đánh giá công tác bồi dưỡng cho giáo viên về di sản văn hoá và dạy học tích hợp.....	62
Bảng 2.12. Đánh giá công tác đảm bảo điều kiện tài chính, vật chất cho các hoạt động dạy học, giáo dục giá trị di sản văn hóa thực hiện trong và ngoài nhà trường.....	63